

TEMA ADI : Bilim ve Teknoloji

METİN ADI : Bir Varmış Bir Yokmuş Televizyon Bozulmuş

METNE HAZIRLIK

1. Televizyonda ne tür programlar izliyorsunuz? Nedenleriyle açıklayınız.
2. Günde kaç saat televizyon izliyorsunuz? Sizce çok mu yoksa az mı televizyon izliyorsunuz? Neden?

Metni öğretmeninizin kontrolünde sesli okuyunuz.

BİR VARMIŞ BİR YOKMUŞ TELEVİZYON BOZULMUŞ

Televizyonda ablamın sevdiği program başka, abimin sevdiği program başka, benim sevdiğim program başka. Annemle babam bile başka başka programları seviyorlar. Babam maçlara bayılıyor, annem duygusal programları izlemeyi yeğliyor. Artık kim elini uzatmış, televizyonun hangi kanalına basmışsa, o programı izlemek zorunda kalıyor ev halkı.

Bizim bir tane televizyonumuz var. Onu da salona koydu babam. Bu yüzden hepimiz salondayız. Zaten evimizi sobayla ısıttığımız için kış günleri salondan hiç dışarı çıkmıyor, ancak yatacağımız zaman odalarımıza gidiyoruz. Ben ablamla aynı odada kalıyorum. Abimin küçücük bir odası var. Oda küçük olduğu için abim uzanıp yatarken boyuna duvarlara tekmeler atıyormuş ama ufacık odası hiç genişlemiyormuş.

O zaman zorunlu olarak ben de, ablam da, abim de derslerimizi salonda yaparız kış günü. Büyük yemek masasının üç köşesini paylaşırız. Bir köşede abim, bir köşede ben, bir köşede ablam, ödevlerimizi yapmaya çalışırız.

(...)

Geçen cumartesi gecesi bir şey oldu bizim evde. Hiç televizyon izlemedik. Dedem mi engelledi? Yok canım. Peki evde hasta mı vardı? Hayır, o da değil. Televizyonda hiç izlenecek program mı yoktu? Hayır vardı. E pekiyi? Televizyonumuz bozuldu. Hem de babamın geç saatlerde maç izleyeceği bir gecede, abimin görmeyi çok arzuladığı bir filmin oynatıldığı gecede. Ablam da cumartesi akşamları yayınlanan o diziyi hiç kaçırmak istemez. Ben mi? Canım ben biraz onunkinden, biraz bununkinden izliyorum işte, nasıl olsa gündüz benim hoşlandığım diziler var.

O gece dedemler de gelmişlerdi bize. Hatta dedem kuzu kestanesi de almıştı. Annem tam kestaneleri pişirecekti ki bizim televizyondaki görüntü uzadı uzadı, insanlar armut gibi görünmeye başladı. Sonra görüntü şişti, insanlar koca koca balkabağı gibi oldu, en sonunda “Cıııııı” diye bir ses geldi, televizyonun camı kap-kara oldu.

“Hıh” dedi, dedem, “yoruldu bu artık, dinleneceğim.” diyor.

“Yoo, yayından.” dedi, abim, “az sonra düzeler.”

Düzelmeyince, karşı dairenin kapısını çaldı abim. Hayır, onlarda görüntü de ses de çok güzelmiş.

“Yoksa anten mi?” dedi babam.

“Yoo, olamaz!” dedi abim, “Çünkü hepimizin anteni aynı...”

“Eeee?”

Bu “Eee”yi babam söyledi. Dedeme baktım, gözlerinin içi gülüyordu.

“Galiba bu akşam konuşabileceğiz.” dedi.

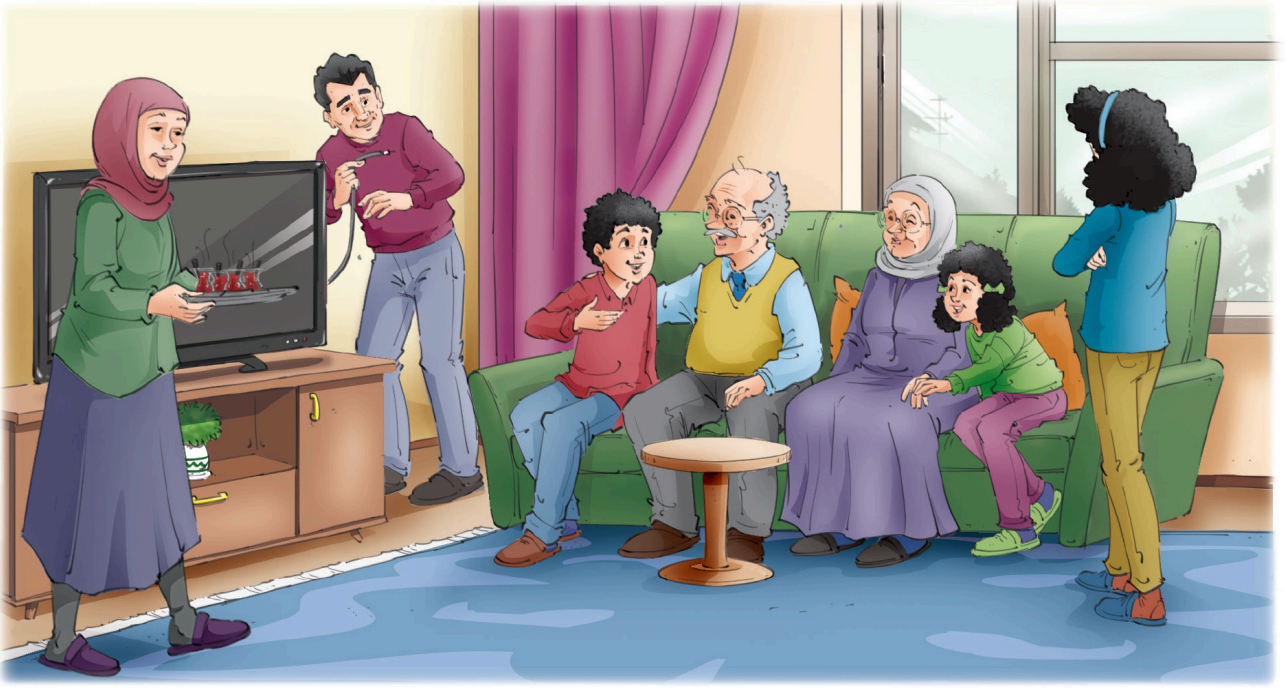
“Uf!” dedi babaannem, “Benim Yasemin’e öyle güzel bir masalım var ki.”

Uf... Divana koştum, babaannemin koltuğunun altına sokuldum.

“Haydi anlat babaanneciğim.” dedim.

“Yoo...” dedi, “Dur bakalım hele canım, belki başkaları da dinlemek isterler. Hem bakmışsın baban düzeltiverir televizyonu, kaçıverirsin yanımdan, koşarsın yine o camın başına...”

Babam, televizyonun arkasına elini sokmuş, anten ucunu çıkarıyor, bir yerlerine bakıyordu. Anten ucunu takıyor, televizyonu açıyor ama televizyon yine resim göstermiyordu. Babam açıp kapattıkça dedem:

“Daha beter bozarsın, haydi çekiver onun fişini de bugün televizyonsuz yaşayalım.” dedi.

Dersten televizyon camına, televizyon camından dersinin başına koşan abimin dili birdenbire çözülmese mi? Otursun dedemin yanına, ona başlasın okulunu anlatmaya. En çok da matematik dersini, nasıl sınıfta en önce matematik problemlerini kendinin çözdüğünü, öğretmeninin ona arkadaş gibi davrandığını... Aa aaa abim hiç böyle şeyler anlatmazdı evde.

Aman aman aman dedem de meğer okulda matematik birincisiymiş. Ama dedem okulunu, matematik öğretmenini o denli az anlattı ki. Hop hemen okuldan, okul çevresine geçti. Okulun yanındaki Kınalı Dağ’ı anlattı, Kınalı Dağ’a baharın nasıl geldiğini anlatmaya başladı. O keklikler, o üveyikler, o tibili kuşları, tepeliler, ardıç kuşları, karatavuklar... Aa aaa dedem ne çok şey biliyormuş. Ya o anlattığı koyungözü nergisler, katmerli kokulu laleler, üzerinden karınca geçse mis gibi kokusuyla doğayı kokuya boğan keklikler, mor çiçekli karganlar, apak mayıs çiçekleri, kedirgenler, ebegümeçleri, kuzukulakları...

(...)

Muzaffer İZGÜ
Okula Giden Robot
(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK

Aşağıdaki kelimelerin anlamlarını tahmin ediniz. Ardından “Aklına Ne Geliyor?” adlı oyun hakkındaki bilgileri okuyunuz. Oyunu öğretmenin rehberliğinde oynayınız.

bayılmak

yeğlemek

soba

zorunlu

dizi

kestane

yayın

daire

anten

fiş

problem

kına

keklik

katmerli

şişmek

kargan

kedirgen

ebegümeci

televizyon

AKLINA NE GELİYOR?

Yukarıdaki kelimeleri küçük kâğıtlara yazarak öğretmen masasının üzerine, yazılanlar görünmeyecek şekilde bırakınız. Öğretmenin kontrolünde, beşerli gruplar hâlinde tahtaya çıkınız. Öğretmenin seçtiği kelimenin anlamını tahmin ederek bu kelimenin size çağrıştırdığı kelimenin anlamıyla ilgili olan bir kelime söyleyiniz. Eğer söylediğiniz kelime seçilen kelimeyle ilgiliyse sıra, yanınızdaki arkadaşınıza geçer. Seçilen kelimeyle ilgili değilse gruptan çıkarak sıranıza oturmak zorundasınız. Grupta kalan son kişi turu kazanır. Oyunu öğretmenin uygun gördüğü süre boyunca oynayınız. Gruptaki kişi sayısını arttırabilirsiniz.

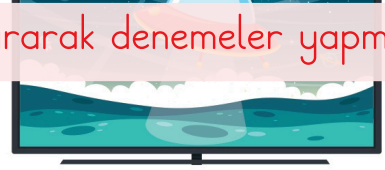
BUNU BİLİYOR MUSUNUZ?

Televizyon yapım çalışmaları öncesine dayansa da ilk televizyon 1923 yılında, İngiltere sınırları içerisinde üretilmiştir. Bu üretim bir lavabo ve çay tenekesi ile gerçekleştirilmişti ve gerekli malzemenin olmaması sebebiyle yayına geçemedi. Bundan sonra icadın geliştirilmesi bisküvi kutusuna sarılmış projeksiyon makinesi ile devam etti ve 1925 yılında çalışan ilk televizyon icat edilmiş oldu.

1. Evde bir televizyon bulunmaktadır.
2. Televizyon salonda bulunmaktadır.
3. Ev halkı cumartesi gecesi televizyon izleyememiştir çünkü televizyon bozulmuştur.
4. Baba televizyonu çalıştırmak için anteni takıp çıkararak denemeler yapmıştır.

1. Evde kaç televizyon bulunmaktadır?
2. Televizyon evin hangi odasındadır?
3. Ev halkı cumartesi gecesi neden televizyon izleyemiyor?
4. Baba televizyonu çalıştırmak için ne yapıyor?

5. Dede televizyonun bozulmasına sevinmiştir çünkü dinlenmek ve ailesiyle sohbet etmek istemiştir. Bu düşünceye katılıyorum çünkü aile bireyleri birlikte vakit geçirince daha mutlu olur.
6. Televizyonun bozulmasıyla aile bireyleri birbirleri hakkında neleri öğreniyorlar?
6. Televizyon bozulunca aile bireyleri birbirleriyle konuşmuş ve birbirlerini daha iyi tanımıştır.

Metnin konusunu ve ana fikrini yazınız.

Metnin konusu

Metnin konusu televizyonun
bozulmasıyla ailede
yaşananlardır.

Metnin ana fikri

Metnin ana fikri aileyle birlikte
vakit geçirmenin televizyondan
daha değerli olduğudur.

4. ETKİNLİK

Metindeki olayları ana hatlarıyla anlatınız. Ardından metinden alınan aşağıdaki paragrafı okuyunuz. Siz bu paragrafta anlatılan durum karşısında kalsaydınız nasıl davranırdınız? Ne tür çözümler üretirdiniz? Yazınız.

“Geçen cumartesi gecesi bir şey oldu bizim evde. Hiç televizyon izlemedik. Dedem mi engelledi? Yok canım. Pekiyi evde hasta mı vardı? Hayır, o da değil. Televizyonda hiç izlenecek program mı yoktu? Hayır vardı. E pekiyi? Televizyonumuz bozuldu. Hem de babamın geç saatlerde maç izleyeceği bir gecede, abimin görmeyi çok arzuladığı bir filmin oynatıldığı gecede. Ablam da cumartesi akşamları yayınlanan o diziyi hiç kaçırmak istemez.”

Ben böyle bir durumda ailemle sohbet eder, birlikte oyun oynar, belki kitap okur ve güzel vakit geçirmeye çalışırdım. Çünkü aileyle geçirilen zamanın yerini hiçbir şey tutmaz ve bu anlar insanı daha mutlu eder.

5. ETKİNLİK

Aşağıdaki görsellerde verilen televizyonları eskiden yeniye doğru sıralayınız. Eski ve yeni televizyonlar arasında teknolojik yönden ne tür farklılıklar ve benzerlikler olduğunu söyleyiniz.

6. ETKİNLİK

Aşağıdaki işaretleri inceleyiniz. Bu işaretleri nerelerde gördüğünüzü söyleyiniz. Ardından bu işaretlerle ilgili verilen bilgileri okuyunuz.

	7 Yaş ve Üzeri için
	Genel İzleyici Kitlesi
	13 Yaş ve Üzeri için
	Şiddet / Korku
	Olumsuz Örnek Oluşturabilecek Davranışlar

AKILLI İŞARETLER

Akıllı işaretler, televizyon yayınlarının içeriğiyle ilgili bilgilendirici bir sınıflandırma sistemidir. Bu sistem, televizyon yayınlarının, anne babaların kontrolü altında olması için geliştirilmiştir. Çocukları ve gençleri televizyon yayınlarının olası zararlı etkilerinden koruma sorumluluğunu yerine getirmelerinde onlara yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır.

İzlediğiniz programda tek bir akıllı işaret görebileceğiniz gibi birden fazla akıllı işaret de görebilirsiniz.

Bir programa ait akıllı işaretleri www.rtukisaretler.gov.tr genel ağ adresinden öğrenebilirsiniz.

7. ETKİNLİK

Ülkemizde yaşayan insanların neredeyse tamamının evinde en az bir televizyon bulunmakta ve yapılan araştırmalar sonucunda insanların yaklaşık olarak günde üç saatini televizyon başında geçirdikleri görülmektedir. Bu üç saatlik süre boyunca dikkatimizi ve zamanımızı televizyona ayırdığımızdan ailemize ve arkadaşlarımıza daha az zaman ayırmaktayız. Unutmayalım ki teknolojik ürünler sadece biz onları doğru kullanırsak faydalı olabilirler.

“Sonraki Derse Hazırlık” aşamasında yaptığınız çalışma sonucunda edindiğiniz bilgileri arkadaşlarınızla paylaşınız. Televizyon izlemeye ayırdığınız günlük süreyi düşününüz. Bu süreyi arkadaşlarınız ya da ailenizle geçirseydiniz neler yapacağınız hakkında konuşunuz.

8. ETKİNLİK

Bir televizyon programı yapımcısı olduğunuzu ve bir gazeteciyle röportaj yaptığınızı hayal ederek aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Hangi konularda programlar yapıyorsunuz?

Eğitici ve eğlenceli çocuk programları yapıyorum.

En son yaptığınız programı nerede çektiniz?

Son programımı bir okulda çektim.

Programın çekiminde kimlerden yardım aldınız?

Kameraman ve teknik ekipten yardım aldım.

Programınız kaç dakika sürüyor? Süreyi ayarlarken nelere dikkat ediyorsunuz?

Programım otuz dakika sürüyor. İzleyicinin sıkılmamasına dikkat ediyorum.

Gelecekte yapmak istediğiniz projeler nelerdir?

Daha eğitici ve faydalı programlar yapmak istiyorum.

SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

Genel ağın yararları ve zararları hakkında araştırma yapınız. Araştırma sonucunda edindiğiniz bilgileri özetleyerek defterinize yazınız.